

Secretariatul General pentru Sinodul Episcopilor

Resurse pentru Conferințele Episcopale

1. Rolul Conferinței Episcopale în faza diecezană implică:

- Diseminarea către dieceze/provincii ecleziastice a informației de la Secretariatul General al Sinodului Episcopilor;
- Oferirea de suport, coordonare și îndrumare pentru faza diecezană;
- Colectarea sintezelor diecezane și elaborarea unei sinteze naționale pe baza respectivelor sinteze diecezane.
- Organizarea unei Întâlniri Sinodale Naționale ca experiență sinodală de a discerne împreună pornind de la ceea ce a rezultat din dieceze.

2. Obiectivele Conferinței Episcopale în Procesul Sinodal

- Să desemneze o Echipă Sinodală Națională care să sprijine diecezele și conferințele episcopale în Procesul Sinodal.
- Să promoveze Procesul Sinodal și să însoțească diecezele în angajarea deplină în faza diecezană a Sinodului.
- Să ofere îndrumarea, formarea, pregătirea și resursele necesare, precum și orice alt gen de asistență dieazelor pentru planificarea și executarea fazei diecezane a Sinodului.
- Să planifice și să ofere episcopilor formarea adecvată scopului, obiectivelor și spiritului acestui Sinod pentru a înțelege la ce experiențe îl cheamă Dumnezeu pe Poporul său să trăiască în Bisericile locale.
- Să-i ajute pe episcopi în rolul lor în conducerea procesului de ascultare în dieceza proprie, pentru a discerne cum cheamă Duhul Sfânt Biserica locală să meargă împreună în prezent și în viitor, către noi căi sinodale.
- Să colaboreze și să strângă relații cu diferitele organizații pastorale, instituții și mișcări din țară pe tot parcursul Procesului Sinodal.
- Să planifice inițiative, programe și evenimente atât fizic cât și online, ținând seama de situația locală și de resursele disponibile.
- Să elaboreze o strategie și un plan național pe baza *Documentului pregătit* și a *Vademecumului*, pentru a promova cea mai largă participare posibilă și o experiență sinodală fructuoasă în dieceze, folosind toate mijloacele posibile, inclusiv tehnologia, social media etc. pentru un demers sinodal eficient în întreaga țară.
- Să pună în evidență roadele căii sinodale în diferitele lor dieceze, ca și în alte țări, ca un model pentru alții, împărtășind cele mai bune practici și recomandări la nivel interdiecezan și internațional.
- Să strângă și să rezume toate sintezele diecezane pentru a pregăti o sinteză de ansamblu care să fie trimisă la Secretariatul General al Sinodului Episcopilor.

Se recomandă ca Echipa Sinodală Națională să strângă sintezele diecezane și să formuleze o schiță de sinteză națională pe baza experiențelor din dieceze, care va fi folosită apoi ca document de lucru pentru Întâlnirea Sinodală Națională a întregii conferințe episcopale.

- Să organizeze o Întâlnire Sinodală Națională în care conferința episcopală să se adune pentru a discerne împreună pornind de la schița sintezei naționale și de la experiența diecezelor pentru a produce sinteza finală pentru întreaga conferință episcopală. La fel ca și Întâlnirea Diecezană Pre-sinodală, această întâlnire să aibă loc într-un spirit de rugăciune, comuniune și ascultare reciprocă a Duhului Sfânt. Să fie și un timp de celebrare a ceea ce s-a petrecut în Bisericile locale și de încredințare a drumului sinodal lui Dumnezeu.

3. Întâlnirea Sinodală a Conferinței Episcopale (Întâlnirea Sinodală Națională)

a. Participanții la Întâlnirea sinodală a Conferinței Episcopale

- Episcopii
- Echipa Sinodală Națională
- Reprezentanți laici (bărbați, femei și tineri) din diferitele dieceze
- Lideri din diferite comisii și slujiri naționale
- Reprezentanți de grupuri etnice și religioase
- Experți din domeniile teologiei, filosofiei, a sinodalității, sociologiei și slujirilor orientate către cei din afara Bisericii, după caz
- Clerul (preoți diecezani, preoți călugări și diaconi)
- Persoane consacrate
- Membri ai asociațiilor de credincioși, mișcări și comunități religioase

b. Agenda Întâlnirii Sinodale a Conferinței Episcopale

- Să se adune împreună în rugăciune, întemeiați în ascultarea Cuvântului lui Dumnezeu și celebrând Euharistia. Să sărbătorească ceea ce s-a petrecut în dieceze și să încredințeze procesul lui Dumnezeu.
- Să reflecteze asupra schiței de sinteză pregătită de Echipa Sinodală Națională, pe baza sintezelor diecezane. Această sinteză de ansamblu servește drept document de lucru pentru Întâlnirea Sinodală Națională.
- Să elaboreze o versiune finală a sintezei Sinodului care să reprezinte sinodalitatea în țara respectivă, cele mai bune practice și teluri pentru viitor ale conferinței episcopale pentru a merge împreună cu poporul ei și cu Biserica universală pe calea sinodalității către o comuniune mai adâncă și o participare mai largă pentru o misiune mai rodnică.
- Să comunice documentul final Secretariatului General al Sinodului Episcopilor, precum și să redacteze o versiune simplificată care să poată fi comunicată respectivelor dieceze și Poporului lui Dumnezeu din întregul teritoriu acoperit de acea conferință episcopală.

c. Metodologia pentru Întâlnirea Sinodală a Conferinței Episcopale

i. Planificare și pregătire

- Echipa Sinodală Națională are rolul de a însoți, sprijini și promova întregul proces de consultare sinodală pe teritoriul unei conferințe episcopale.

- Echipa Sinodală Națională inițiază organizarea Întâlnirii Naționale Sinodale pentru a marca încheierea fazei diecezane în conferință episcopală.
- Echipa Sinodală Națională sintetizează toate răspunsurile diecezane redactând schița unei sinteze naționale a Procesului Sinodal desfășurat în dieceze. La aceasta se va reflecta apoi în Întâlnirea Sinodală Națională, în cadrul căreia se va elabora versiunea finală a sintezei, ce urmează a fi trimisă la Secretariatul General al Sinodului Episcopilor. Sintezele naționale vor fi asamblate de Secretariatul General ca bază a primului *Instrumentum laboris*, care va fi folosit în faza continentală a Sinodului.
- Conferințele Episcopale sunt îndemnate să-și pregătească propria metodologie pentru Întâlnirea Națională Sinodală mergând pe linia *Documentului pregătitor* și a *Vademecumului*, adaptate la contextul local.
- Trebuie avut grijă ca întregul Proces sinodal să fie accesibil, folosindu-se o varietate de mijloace, inclusiv sesiuni formale de consultare, forumuri informale, platforme online, instrumente digitale etc.
- Diversele departamente, comisii, slujiri și instituții care țin de Conferința Episcopală pot primi roluri specifice, astfel încât procesele să fie mai bine ținute și concentrate, asigurând o mai mare participare a poporului.
- Pentru conferințele episcopale mai mari, pot exista întâlniri adiționale extinse la nivelurile provinciilor ecleziastice care să contribuie direct și la faza națională a procesului sinodal.

ii. Deschiderea liturgică a Întâlnirii

- Invocarea Duhului Sfânt ca să călăuzească Întâlnirea Națională și roadele sale
- Ascultarea cuvântului lui Dumnezeu
- Aducerea de mulțumire prin celebrarea euharistică
- Două imagini biblice sunt propuse în *Documentul pregătitor*: 1) Isus, mulțimea și apostolii; și 2) întâlnirea dintre Petru și Corneliu (*Fap* 10)
- Momente de rugăciune fraternă, adorație, meditație și alte exerciții spirituale

iii. Desfășurarea Întâlnirii și deliberarea

- Documentul de lucru pentru Întâlnirea Națională Sinodală este constituit din sinteza națională pregătită de Echipa Sinodală Națională pe baza sintezelor diecezane. Totuși, poate fi util să existe prezentări, mărturii și împărtășiri în cadrul Întâlnirii Naționale Sinodale din partea unor episcopi, membri ai clerului, persoane consacrate și laici care vorbesc despre experiența lor directă din faza diecezană.
- Întâlnirea poate avea loc în decursul unei zile sau a mai multor zile.
- Întâlnirea poate fi împărțită în sesiuni și prezentări în plen, precum și în grupuri de discuții mai restrânse, folosind ca bază sinteza națională și experiența sinodală din dieceze. În funcție de durata întâlnirii, componența participanților și preocupările naționale, grupurilor de discuții li se pot aloca teme specifice.
- Perioadele de tăcere luate la intervale regulate sau în timpul prezentărilor vor permite participanților să proceseze cele discutate și să asculte glasul Duhului Sfânt.

- Scopul este ascultarea reciprocă și a experienței din dieceze pentru a auzi ceea ce Dumnezeu le spune tuturor.
- Pe baza experiențelor comune din dieceze și de la Întâlnirea Sinodală Națională, se elaborează versiunea finală a sintezei naționale care se va trimite Secretariatului General al Sinodului Episcopilor.

iv. Încheierea liturgică

- Într-un spirit euharistic, de mulțumire și comuniune, încredințându-i lui Dumnezeu calea sinodalității Poporului lui Dumnezeu în teritoriul conferinței episcopale.

4. Pregătirea Sintezei Naționale

Sinteza națională transmite principalele roade ale discernământului întregului Popor al lui Dumnezeu în toate diecezele acoperite de conferința episcopală. Se recomandă ca acestea să fie captate într-un document scris de până la 10 pagini. Alte materiale, cum ar fi imagini, videoclipuri, povești, expresii artistice și mărturii personale, pot fi depuse în anexă, în măsura în care acestea ajută la aducerea în iveală a experienței și a contribuției participanților.

Ca și sintezele diecezane, sinteza la nivel național ar trebui să reflecte diversitatea de opinii și păreri exprimate și să acorde o atenție deosebită experiențelor trăite de participanți, atât pozitive, cât și negative. Sinteza trebuie să fie fidelă vocilor oamenilor și întregului conținut reieșit din discernământul și dialogul lor, mai degrabă decât o serie de afirmații generalizate sau corecte din punct de vedere doctrinar. Punctele de vedere care sunt contrare unele celorlalte nu trebuie omise, ci pot fi recunoscute și declarate ca atare. Opiniile nu ar trebui excluse doar pentru că au fost exprimate de o mică minoritate de participanți. Într-adevăr, uneori perspectiva a ceea ce am putea numi „raportul minorității” poate fi o mărturie profetică a ceea ce Dumnezeu dorește să spună Bisericii.

Conținutul sintezei poate fi organizat în funcție de următoarele întrebări, care sunt oferite ca sugestii. Scopul este de a transmite adecvat diferitele roade, intuiții, bucurii și provocări ale experienței sinodale și cele discernute în rândul poporului din dieceză:

- În ceea ce privește **procesul** de consultare, care au fost principalii pași făcuți în dieceze? Care au fost principalele întrebări puse? Ce s-a făcut pentru a implica cât mai mulți participanți și pentru a ajunge la periferie? Cam ce proporție de oameni din dieceză au participat într-un fel sau altul? Au existat grupuri a căror participare a fost deosebit de demnă de remarcat? Au existat anumite grupuri de oameni care nu au participat, pentru orice motiv?
- Ce a fost cel mai important în ceea ce privește întreaga experiență a consultării? Care au fost punctele forte și punctele slabe, sau consolările și dezolările? Ce dispoziții, atitudini sau sentimente au fost remarcabile? Ce tensiuni sau neînțelegeri au apărut în urma procesului de ascultare? Ce subiecte sau probleme au dat naștere unor puncte de vedere diverse? În general, care au fost roadele pe care Duhul Sfânt le-a adus prin această experiență?
- Printre răspunsurile venite din partea eparhiei, ce a fost deosebit de semnificativ, surprinzător sau neașteptat? Ce perspective noi sau noi orizonturi s-au

deschis? Ce povești sau experiențe din viața reală au fost deosebit de emoționante și de ce? Care puncte de vedere par să aibă o rezonanță puternică? Care puncte de vedere au fost menționate mai puțin, dar sunt interesante și demne de remarcat?

- În general, ce a inspirat Duhul Sfânt comunitatea să vadă cu privire la realitatea actuală a sinodalității în dieceze, inclusiv luminile și umbrele prezente? Ce au avut de spus participanții despre domeniile în care Biserica are nevoie de vindecare și convertire, în viața sa spirituală, în cultură, atitudini, structuri, practici pastorale, relații și activitate misionară?
- În ce fel invită Duhul Sfânt Bisericile locale să crească în sinodalitate? Ce vise, dorințe și aspirații pentru Biserică au fost exprimate de participanți? Pe baza feedback-ului lor, ce măsuri se simte chemată să ia dieceza pentru a deveni mai sinodală? Care sunt următorii pași înainte pentru dieceza noastră pe calea sinodalității, în comuniune cu întreaga Biserică?
- Ce imagine(i) culturală(e) articulează experiența noastră de sinodalitate pe teritoriul nostru?

Se recomandă ca sinteza să fie pregătită de o echipă mică de persoane, mai degrabă decât de un ansamblu mare. Ele ar trebui să citească toate sintezele diecezane în duh de rugăciune. Întâlnirile echipei de sinteză în sine ar trebui să fie sinodale și cu discernământ spiritual, ascultând vocea vie a Poporului lui Dumnezeu pe întreg teritoriul conferinței episcopale sub îndrumarea Duhului Sfânt.

Ca model de transparență, membrii echipei de sinteză, precum și procesul de sintetizare a feedback-ului pot fi făcute cunoscute tuturor. Se recomandă cu tărie ca sinteza să fie făcută publică odată ce a fost elaborată, ca o piatră de încercare pentru drumul pe calea sinodalității.

5. Dacă nu ne putem aduna fizic, cum putem face o întâlnire națională e-sinodală?

- Conferințele episcopale pot lua în considerare și posibilitatea unei întâlniri e-sinodale. Această întâlnire ar putea fi în întregime online sau un hibrid de participare online și fizică simultan.
- Este important să se depună eforturi speciale pentru a se asigura că această întâlnire are loc într-un spirit de rugăciune, comuniune, reflectând împreună asupra Cuvântului lui Dumnezeu și ascultându-ne unii pe alții pentru a auzi ceea ce spune Duhul Sfânt tuturor.
- Poate exista o întâlnire centralizată pentru întreaga conferință episcopală (ținând cont de diversitatea culturilor, limbilor, fusurilor orare etc.).
- Alternativ, ar putea exista mai multe întâlniri, fie coordonate direct de Echipa Națională Sinodală, fie delegate altor organizații ecleziastice.
- Fiecare dintre aceste întâlniri ar putea fi planificată ca o întâlnire mai lungă într-o singură zi sau pe durate mai scurte, răspândite pe parcursul a câteva zile.
- Echipa Națională Sinodală trebuie să planifice agenda și dinamica ședinței e-sinodale.

- Participanții pot fi invitați să-și împărtășească gândurile și reflecțiile fie în timpul întâlnirii virtuale, fie înainte de întâlnire, folosind moduri digitale de comunicare, cum ar fi e-mailul, social media etc.
- Discuțiile virtuale de grup sau sesiunile tematice ar putea fi planificate pentru grupuri mai mici.
- Instrumentele digitale și platformele de comunicare socială ar putea juca, de asemenea, un rol semnificativ într-un astfel de caz, în care ar putea fi facilitat un sistem de interacțiune și răspunsuri monitorizate care să implice marea majoritate a oamenilor. Cu toate acestea, trebuie să ținem cont și de limitările unor astfel de interacțiuni, deoarece acestea nu oferă experiența de comunitate a unui astfel de proces. Prin urmare, vă încurajăm să aveți întâlniri offline cât mai mult posibil.